

บทสรุปผู้บริหาร
การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น ผู้เรียนที่มาจากทั่วประเทศในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาที่มาร่วมงาน อาชีวศึกษาทวิภาคีไทย ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2557 ณ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ที่ได้จากประชากรโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 854 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ปัจจัย การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ **ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้**

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 50.10 กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 51.40 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.50 – 2.99 ร้อยละ 34.50 ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.30 ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 19,999 บาท ร้อยละ 41.30 นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดาร้อยละ 65.00 การศึกษาของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 39.30 บิดามารดาเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ร้อยละ 89.00 สถานศึกษาที่นักเรียนศึกษาอยู่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร้อยละ 48.40 มีจำนวนผู้เรียนมากกว่า 2,000 คน ร้อยละ 44.10 และเป้าหมายของนักเรียนในการศึกษาต่อสายวิชาชีพ คือการเป็นผู้ประกอบการ ร้อยละ 82.80

2. **การวิเคราะห์ปัจจัย** ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ พบว่ามีปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ **ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ด้านพฤติกรรมการณ์เรียนของผู้เรียนและด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา**

3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้ง 5 ด้าน **ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก** เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านพบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง และด้านพฤติกรรมการณ์เรียนของผู้เรียน

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสายวิชาชีพ ของนักเรียนนักศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา มีทั้งหมด 4 ปัจจัยด้วยกันคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา (X_1) ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (X_2) ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (X_3) และด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน (X_4) สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 41.70 สมการพยากรณ์ความสำเร็จในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา สามารถแสดงในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$\hat{Z}_y = 0.289X_1 + 0.276X_2 + 0.223X_3 + 0.080X_4$$

คำสำคัญ : การตัดสินใจศึกษาต่อสายวิชาชีพ, อาชีวศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามนโยบายของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการยกเครื่องอาชีวศึกษาเพื่อสร้างแรงงานที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเตรียมการพัฒนาอาชีวศึกษาแบบครบวงจรให้เป็นหนึ่งในสี่เสาหลักที่ผลักดันให้เศรษฐกิจไทยยั่งยืน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพจากสัดส่วนผู้เรียนสายสามัญต่อสายอาชีพจากปัจจุบัน 65:35 เป็น 60:40 และ 50:50 ในอนาคต เพื่อรองรับความต้องการกำลังคนในภาคเศรษฐกิจของประเทศและเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพทักษะฝีมือ และสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในภาคเศรษฐกิจเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประเทศ ซึ่งการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของภาคเศรษฐกิจจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องเกิดขึ้นจากความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างภาครัฐและเอกชนในการร่วมกันจัดการศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้สร้างความมั่นคง และความก้าวหน้าในอาชีพ อีกทั้งสร้าง ความเข้มแข็ง และความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศได้ ในการจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดจัดงานอาชีวศึกษาทวิภาคีไทยขึ้นเป็นครั้งแรกของประเทศเพื่อนำเสนอการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีโดยความร่วมมือของสถานประกอบการเป็นรูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทั้งไทยเยอรมัน ญี่ปุ่นและอีกหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดอาชีวศึกษา

สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษาเพื่อประกอบการเสนอแนะแนวนโยบายแผนงานโครงการความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพดังนั้นในงานอาชีวศึกษาทวิภาคีไทยที่ จัดขึ้น ณ อิมแพค เมืองทองธานี ในที่ 27-28 พฤศจิกายน 2557 มีภาคอุตสาหกรรมที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จึงเป็นงานที่ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สนใจด้านการศึกษาอาชีพมาร่วมกันอย่างมากมาย นับเป็นโอกาสที่ดีในการดำเนินการวิจัยเฉพาะกิจกิจกรรมที่ 1 เพื่อการปฏิรูปอาชีวศึกษาและความคาดหวังในการปฏิรูปอาชีวศึกษาในงาน "อาชีวศึกษาทวิภาคีไทย" คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันนำไปสู่แนวทางในการกำหนดนโยบายการวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก การประชาสัมพันธ์ที่ถูกเป้าหมายและมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอนให้ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาที่มาร่วมงานอาชีวศึกษาทวิภาคีไทย ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2557 ณ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่ได้จากประชากร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับการศึกษาเป็นชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 449 คน และ อาชีวศึกษา จำนวน 405 คน รวมทั้งสิ้น 854 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อวิชาชีพ จำนวน 24 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ จำนวน 7 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ เพื่อกำหนดประเด็นและสร้างข้อคำถาม
2. ร่างแบบสอบถามให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางการวิจัย โดยพิจารณาถึงความถูกต้องครอบคลุมและครบถ้วนของเนื้อหาและภาษาที่ใช้
3. นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจำนวน 3 คนในด้านประเมินผลและวิจัยทางการศึกษาเพื่อพิจารณาในด้านความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนวิทยาลัยพาณิชยการเซตุน จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α Cronbach) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

5. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในงานอาชีวศึกษาทวิภาคีไทย ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2557 ณ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้ววิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลทั่วไป และระดับความคิดเห็นของปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายวิชาชีพ และได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 คือ ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 คือ ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 คือ ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 คือ ระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 คือ ระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจศึกษาสายวิชาชีพ ได้ใช้การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis Method) โดยการหมุนแกนปัจจัยให้ตั้งฉากกัน (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีเวรีแม็กซ์ (Viramax with Kaizer Normalization) เกณฑ์การพิจารณาปัจจัยคือค่า ไอเกน (Eigenvalues) ต้องมากกว่า 1 และค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ต้องมีค่าสัมบูรณ์ (Absolute) มากกว่า 0.30 สำหรับการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของข้อคำถามทั้งหมดด้วยค่าสถิติ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.92 และผลการทดสอบด้วย Bartlett's Test พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าไควสแควร์ เท่ากับ 3994.57 แสดงว่าข้อมูลเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์ปัจจัย (สุวิมล ติरणานันท์, 2553)

วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ จำแนกตามระดับชั้น ระดับผลการเรียนเฉลี่ย อาชีพผู้ปกครอง สัมพันธ์ภาพในครอบครัว การศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง ผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา สังกัดของสถานศึกษา จำนวนผู้เรียนของสถานศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta Weight) ของตัวแปร การนำตัวแปรเข้าสมการด้วยวิธีการคัดเลือกแบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.10 เป็นเพศชายร้อยละ 49.90 กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ร้อยละ 51.40 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.50 – 2.99 ร้อยละ 34.50 อาชีพผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.30 ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 19,999 บาท ร้อยละ 41.30 นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 65.00 การศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 39.30 บิดามารดาเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ร้อยละ 89.00 สถานศึกษาที่นักเรียนศึกษาอยู่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ร้อยละ 48.40 มีจำนวนผู้เรียนมากกว่า 2,000 คน ร้อยละ 44.10 และเป้าหมายของนักเรียนในการศึกษาต่อสายวิชาชีพ คือการเป็นผู้ประกอบการ ร้อยละ 82.80

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ พบว่ามีปัจจัย 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา มีค่าไอเคนเท่ากับ 7.24 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเข้าศึกษาต่อได้ร้อยละ 30.18 ประกอบด้วย 1) ครูแนะแนว แนะนำให้เข้าเรียนต่อสายวิชาชีพ 2) การประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาทำให้อยากเรียนวิชาชีพ 3) ได้เห็นจากสื่อโทรทัศน์หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ 4) นักเรียนสามารถนำประสบการณ์มาเทียบโอนเป็นหน่วยการเรียนได้ 5) เพื่อนชักชวนให้เรียนต่อสายวิชาชีพ 6) มีรุ่นพี่หรือคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จเรียนอยู่สายวิชาชีพทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ 7) การชนะเลิศการแข่งขันทักษะฝีมือระดับโลกทำให้ผู้เรียนอยากเรียนสายอาชีพ

2. ปัจจัยด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา มีค่าไอเคนเท่ากับ 1.47 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเข้าศึกษาต่อได้ร้อยละ 6.12 ประกอบด้วย 1) ชื่อเสียงของครูอาจารย์ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน 2) การมีชื่อเสียงของศิษย์เก่าหรือรุ่นพี่ ดึงดูดใจให้นักเรียนอยากมาเรียน 3) ที่ตั้งของสถานศึกษามีการคมนาคมสะดวกทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ 4) ความพร้อมและความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน 5) ชื่อเสียงของสถานศึกษาทำให้นักเรียนอยากเรียนสายวิชาชีพ 6) นักเรียนชอบเครื่องแบบของสถานศึกษาน่าสวมใส่

3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง มีค่าไอเคนเท่ากับ 1.27 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเข้าศึกษาต่อได้ร้อยละ 5.30 ประกอบด้วย 1) ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนต่อในสายวิชาชีพ 2) ในระหว่างการเรียนวิชาชีพนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน 3) นักเรียนได้สืบทอดอาชีพ

ต่อจากผู้ปกครองจากการเรียนวิชาชีพ 4) ผู้ปกครองมีความสามารถจ่ายค่าเล่าเรียนในการเรียนวิชาชีพได้จนจบ 5) ผลงานสิ่งประดิษฐ์ หุ่นยนต์ ของอาชีวศึกษาทำให้ผู้เรียนอยากเรียนสายวิชาชีพ

4. ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน มีค่าไอเคนเท่ากับ 1.16 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเข้าศึกษาต่อได้ร้อยละ 4.84 ประกอบด้วย 1) นักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาสามัญมาเรียนสายวิชาชีพ 2) นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับอ่อนถึงปานกลางมาเรียนสายวิชาชีพ 3) นักเรียนที่ชอบปฏิบัติมากกว่าการเรียนทฤษฎีมาเรียนสายวิชาชีพ

5. ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา มีค่าไอเคนเท่ากับ 1.11 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเข้าศึกษาต่อได้ร้อยละ 4.64 ประกอบด้วย 1) สถานศึกษามีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา 2) สถานศึกษามีหลักสูตรวิชาชีพให้เลือกอย่างหลากหลาย 3) สถานศึกษามีทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเรียนในระบบโปรแกรมภาษาอังกฤษ (English Program) และกึ่งโปรแกรมภาษาอังกฤษ (Mini English Program) ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ในปัจจัย 5 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ปัจจัยด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในภาพรวม

(n=854)

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา	3.71	0.65	มาก	3
2. ด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา	3.73	0.73	มาก	2
3. ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง	3.69	0.72	มาก	4
4. ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน	3.60	0.66	มาก	5
5. ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.88	0.81	มาก	1
เฉลี่ย	3.71	0.51	มาก	

จากตารางที่ 1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(\bar{X} =3.71, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านพบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (\bar{X} =3.88, S.D.= 0.81) ด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา (\bar{X} =3.73, S.D.= 0.73) ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา (\bar{X} =3.71 S.D.= 0.65) ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (\bar{X} =3.69, S.D.= 0.72) ส่วนด้านพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (\bar{X} =3.60, S.D.= 0.66)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา

(n=854)

ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ครูแนะแนว แนะนำให้เข้าเรียนต่อสายวิชาชีพ	3.71	0.90	มาก	5
2. การประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาทำให้อยากเรียนวิชาชีพ	3.67	0.91	มาก	7
3. ได้เห็นจากสื่อโทรทัศน์หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ	3.78	0.95	มาก	2
4. นักเรียนสามารถนำประสบการณ์มาเทียบโอนเป็นหน่วยการเรียนได้	3.88	0.85	มาก	1
5. เพื่อนชักชวนให้เรียนต่อสายวิชาชีพ	3.68	0.96	มาก	6
6. มีรุ่นพี่หรือคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จเรียนอยู่สายวิชาชีพทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ	3.76	0.90	มาก	3
7. การชนะเลิศการแข่งขันทักษะฝีมือระดับโลกทำให้ผู้เรียนอยากเรียนสายอาชีพ	3.71	0.88	มาก	4
เฉลี่ย	3.71	0.65	มาก	

จากตารางที่ 2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ใน ปัจจัยด้าน การประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.71, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ นักเรียนสามารถนำประสบการณ์มาเทียบโอนเป็นหน่วยการเรียนได้ (\bar{X} = 3.88, S.D.= 0.85) ได้เห็นจากสื่อโทรทัศน์หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ (\bar{X} = 3.78, S.D.= 0.95) มีรุ่นพี่หรือคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จเรียนอยู่สายวิชาชีพทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ (\bar{X} = 3.76, S.D.=0.90) การชนะเลิศการแข่งขันทักษะฝีมือระดับโลกทำให้ผู้เรียนอยากเรียนสายอาชีพ (\bar{X} = 3.71, S.D.= 0.88) ครูแนะแนว แนะนำให้เข้าเรียนต่อสายวิชาชีพ (\bar{X} = 3.71, S.D.= 0.90)

เพื่อนชักชวนให้เรียนต่อสายวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.96) และการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาทำให้อายกรเรียนวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.91)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา (n=854)

ปัจจัยด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ชื่อเสียงของครูอาจารย์ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน	3.60	0.95	มาก	6
2. การมีชื่อเสียงของศิษย์เก่าหรือรุ่นพี่ ดึงดูดใจให้นักเรียนอยากมาเรียน	3.70	0.92	มาก	5
3. ที่ตั้งของสถานศึกษามีการคมนาคมสะดวกทำให้อายกรเรียนสายวิชาชีพ	3.79	0.83	มาก	3
4. ความพร้อมและความทันสมัยของวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน	3.79	0.86	มาก	4
5. ชื่อเสียงของสถานศึกษาทำให้นักเรียนอยากเรียนสายวิชาชีพ	3.80	0.89	มาก	2
6. นักเรียนชอบเครื่องแบบของสถานศึกษาน่าสวมใส่	3.83	1.60	มาก	1
เฉลี่ย	3.73	0.73	มาก	

จากตารางที่ 3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ในปัจจัยด้านชื่อเสียงสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.73) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ทุกข้อ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ นักเรียนชอบเครื่องแบบของสถานศึกษาน่าสวมใส่ ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 1.60) ชื่อเสียงของสถานศึกษาทำให้นักเรียนอยากเรียนสายวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.89) ที่ตั้งของสถานศึกษามีการคมนาคมสะดวกทำให้อายกรเรียนสายวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.83) ความพร้อมและความทันสมัยของวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.86) การมีชื่อเสียงของศิษย์เก่าหรือรุ่นพี่ ดึงดูดใจให้นักเรียนอยากมาเรียน ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.92) และชื่อเสียงของครูอาจารย์ทำให้นักเรียนอยากมาเรียนมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.95)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (n=854)

ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนต่อในสายวิชาชีพ	3.75	0.94	มาก	2
2. ในระหว่างการเรียนวิชาชีพนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	3.65	1.98	มาก	4
3. นักเรียนได้สืบทอดอาชีพต่อจากผู้ปกครองจากการเรียนวิชา	3.64	0.94	มาก	5
4. ผู้ปกครองมีความสามารถจ่ายค่าเล่าเรียนในการเรียนวิชาชีพได้จนจบ	3.94	0.87	มาก	1
5. ผลงานสิ่งประดิษฐ์ หุ่นยนต์ ของอาชีวศึกษาทำให้ผู้เรียนอยากเรียนสายวิชาชีพ	3.66	0.91	มาก	3
เฉลี่ย	3.69	0.72	มาก	

จากตารางที่ 4 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ใน ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.72) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ทุกข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ผู้ปกครองมีความสามารถจ่ายค่าเล่าเรียนในการเรียนวิชาชีพได้จนจบ ($\bar{X} = 3.94$, S.D.=0.87) ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนต่อในสายวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.94) ผลงานสิ่งประดิษฐ์ หุ่นยนต์ ของอาชีวศึกษาทำให้ผู้เรียนอยากเรียนสายวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.66$, S.D.= 0.91) ในระหว่างการเรียนวิชาชีพนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 1.98) และนักเรียนได้สืบทอดอาชีพต่อจากผู้ปกครองจากการเรียนวิชาชีพมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.94)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาด้านพฤติกรรมนักเรียนของผู้เรียน (n=854)

ปัจจัยด้านพฤติกรรมนักเรียนของผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. นักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาสามัญมาเรียนสายวิชาชีพ	3.56	0.93	มาก	2
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับอ่อนถึงปานกลางมาเรียนสายวิชาชีพ	3.43	0.84	ปานกลาง	3
3. นักเรียนที่ชอบปฏิบัติมากกว่าการเรียนทฤษฎีมาเรียนสายวิชาชีพ	3.82	0.84	มาก	1
เฉลี่ย	3.60	0.66	มาก	

จากตารางที่ 5 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ใน ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D.= 0.66) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก มี 2 ข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่นักเรียนที่ชอบปฏิบัติมากกว่าการเรียนทฤษฎีมาเรียนสายวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.82$, S.D.= 0.84) นักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาสามัญมาเรียนสายวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.56$, S.D.= 0.93) สำหรับข้อที่มีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลางมี 1 ข้อคือ นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับอ่อนถึงปานกลางมาเรียนสายวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.43$, S.D.= 0.84)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

(n=854)

ปัจจัยด้านสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษามีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา	3.94	1.70	มาก	2
2. สถานศึกษามีหลักสูตรวิชาชีพให้เลือกอย่างหลากหลาย	3.97	0.81	มาก	1
3. สถานศึกษามีทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเรียนในระบบโปรแกรมภาษาอังกฤษ (English Program) และกึ่งโปรแกรมภาษาอังกฤษ (Mini English Program) ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน	3.73	0.89	มาก	3
เฉลี่ย	3.60	0.66		

จากตารางที่ 6 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ใน ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D.= 0.66)เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก ทุกข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีหลักสูตรวิชาชีพให้เลือกอย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 3.97$, S.D.= 0.81) สถานศึกษามีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา ($\bar{x} = 3.94$, S.D.= 1.70) และสถานศึกษามีทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเรียนในระบบโปรแกรมภาษาอังกฤษ (English Program) และกึ่งโปรแกรมภาษาอังกฤษ (Mini English Program) ทำให้นักเรียนอยากมาเรียนมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.73$, S.D.= 0.89)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาพความสำเร็จที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

(n=854)

การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. นักเรียนเรียนจบแล้วมีงานทำทันที	3.91	0.90	มาก	3
2. นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อได้จนจบปริญญาตรี	3.92	0.88	มาก	2
3. การเรียนสายวิชาชีพทำให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น	3.88	0.84	มาก	4
4. นักเรียนสามารถหารายได้จุนเจือครอบครัวได้	3.73	0.91	มาก	5
5. นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกงานในบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักเพื่อได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง	3.96	0.83	มาก	1
6. นักเรียนมีโอกาสได้ไปฝึกประสบการณ์การเรียนรู้จริงในต่างประเทศ	3.68	0.98	มาก	6
7. นักเรียนมีโอกาสได้รับทุนเรียนฟรีจนถึงระดับปริญญาตรี ทั้งในและต่างประเทศ	3.67	0.98	มาก	7
เฉลี่ย	3.81	0.57	มาก	

จากตารางที่ 7 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การตัดสินใจที่มีผลต่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกงานในบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักเพื่อได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.83) นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อได้จนจบปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.88) นักเรียนเรียนจบแล้วมีงานทำทันที ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.90) การเรียนสายวิชาชีพทำให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.84) นักเรียนสามารถหารายได้จุนเจือครอบครัวได้ ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.91) นักเรียนมีโอกาสได้ไปฝึกประสบการณ์การเรียนรู้จริงในต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.98) และนักเรียนมีโอกาสได้รับทุนเรียนฟรีจนถึงระดับปริญญาตรี ทั้งในและต่างประเทศมีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.98)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อสายวิชาชีพ

การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ภาพแห่งความสำเร็จในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ ภาพแห่งความสำเร็จในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

ปัจจัย	b	SE _b	β	T	p-value
ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา(X ₁)	.284	.034	.289	8.268	.000
ด้านการสนับสนุนผู้ปกครอง(X ₃)	.242	.029	.276	8.379	.000
ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา(X ₅)	.175	.025	.223	7.107	.000
ด้านพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียน(X ₄)	.079	.030	.080	2.608	.009

ค่าคงที่ 0.943 ; SE_{est} = ±0.49

R = 0.645 , R² = 0.417 ; F=128.567 ; p-value < 0.01

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา มีทั้งหมด 4 ปัจจัยด้วยกัน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา (X₁) ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (X₃) ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (X₅) และด้านพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียน (X₄) มีความสัมพันธ์แบบพหุคูณกับปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อในสายวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.645 และสามารถพยากรณ์ ความสำเร็จในการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ของนักเรียน นักศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 41.70 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ±.49

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสายวิชาชีพ ด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา (X₁) สามารถพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาได้สูงสุด และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น .284 กับ .289 รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง (X₃) สามารถพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น .242 กับ .276 ส่วน ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (X₅) สามารถพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น .175 กับ .223 และปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียน (X₄) สามารถพยากรณ์ความสำเร็จได้น้อยที่สุด ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น .079 กับ .080

สมการพยากรณ์ความสำเร็จในการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาสามารถแสดงในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$\hat{Y} = 0.943 + 0.284 X_1 + 0.242 X_3 + 0.175 X_5 + 0.079 X_4$$

สมการพยากรณ์ความสำเร็จในการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาสามารถแสดงในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$Z_{\hat{y}} = 0.289 X_1 + 0.276 X_3 + 0.223 X_5 + 0.080 X_4$$

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา คณะผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาสามารถแสดงในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$Z_{\hat{y}} = 0.289 X_1 + 0.276 X_3 + 0.223 X_5 + 0.080 X_4$$

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพ เรียงตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน

2. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยครูแนะแนวแนะนำให้เข้าเรียนต่อสายวิชาชีพการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาทำให้อยากเรียนวิชาชีพ ได้เห็นจากสื่อโทรทัศน์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพนักเรียนสามารถนำประสบการณ์มาเทียบโอนเป็นหน่วยการเรียนได้ เพื่อนชักชวนให้เรียนต่อสายวิชาชีพ มีรุ่นพี่หรือคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จเรียนอยู่สายวิชาชีพทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ การชนะเลิศการแข่งขันทักษะฝีมือหรือผลงานนวัตกรรมเชิงความคิดสร้างสรรค์ในระดับโลกทำให้อยากเรียนสายอาชีพ โดยข้อที่ส่งผลมากที่สุดคือมีรุ่นพี่หรือคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จเรียนอยู่สายวิชาชีพทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ เนื่องจากผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากรุ่นพี่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย ประกอบด้วย ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนต่อในสายวิชาชีพ ในระหว่างการเรียนวิชาชีพนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน นักเรียนได้สืบทอดอาชีพจากผู้ปกครอง จากการเรียนวิชาชีพผู้ปกครองมีความสามารถจ่ายค่าเล่าเรียนในการเรียนวิชาชีพได้จนจบ ผลงานการสร้างสิ่งประดิษฐ์ หุ่นยนต์ ของอาชีวศึกษาทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ โดยข้อที่ส่งผลมากที่สุดคือ ผลงานสิ่งประดิษฐ์ หุ่นยนต์ ของอาชีวศึกษาทำให้อยากเรียนสายวิชาชีพ เนื่องจากผู้เรียนอาชีวะได้รับการส่งเสริมในการนำเอาวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ และสร้างสรรค์ผลงานสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ นำไปสู่การประกวดและแข่งขันจนได้รางวัลทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ประกอบ

กับผลงานได้มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างกว้างขวางจึงดึงดูดใจ ทำให้ผู้ปกครองได้ซึ่งมีการบริโภคข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เป็นประจำ สนับสนุนให้บุตรหลานมาศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

4. ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย สถานศึกษามีกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เพื่อสร้าง โอกาสทางการศึกษาสถานศึกษามีหลักสูตรวิชาชีพให้เลือกอย่างหลากหลาย สถานศึกษามีทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเรียนในระบบ โปรแกรมภาษาอังกฤษ (English Program) และกึ่งโปรแกรมภาษาอังกฤษ (Mini English Program) ทำให้นักเรียนอยากมาเรียน โดยข้อที่ส่งผลมากที่สุด คือ สถานศึกษามีหลักสูตรวิชาชีพให้เลือกอย่างหลากหลาย เพราะผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาชีพตามที่ตนปรารถนาที่จะศึกษาต่อ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ จึงเป็นผลให้มีหลักสูตรที่หลากหลาย และสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ

5. ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียน ซึ่งประกอบนักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาสามัญมาเรียนสายวิชาชีพนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับอ่อนถึงปานกลางมาเรียนสายวิชาชีพ นักเรียนที่ชอบปฏิบัติมากกว่าการเรียนทฤษฎีมาเรียนสายวิชาชีพ โดยข้อที่ส่งผลมากที่สุด คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับอ่อนถึงปานกลางมาเรียนสายวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนที่ผลการเรียนดี ผู้ปกครองหรือเพื่อนจะสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาต่อในสายสามัญเพื่อเข้าสู่การเรียนในระดับอุดมศึกษาซึ่งยังเป็นค่านิยมของสังคมไทยที่ต้องการให้บุตรหลานได้รับปริญญา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมีการจัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างเป็นระบบที่เข้าถึงผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสนับสนุนให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัย ให้ทันต่อเทคโนโลยี รวมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนระดับมัธยมเข้ามาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านวิชาชีพ

1.3 สถานศึกษาจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยการนำเอาสถานประกอบการและรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพร่วมออกแนะแนว

1.4 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมในการถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาชีพให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียน ได้รู้จักสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพกับสายสามัญของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุกหรือรูปแบบการแนะแนวที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคือผู้ปกครองและผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กฤษณ์ บุตรเนียน และคณะ. “ปัจจัยในการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด

ปราจีนบุรี”,วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 5(2):

44-52, พฤษภาคม-สิงหาคม 2554.

กัญกมณู เดือนเหมือน. “ปัจจัยจูงใจการเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีปทุม,”ศรีปทุม

ปริทัศน์, 8(1):5-12,2551.

สุวิมล ทิรกานันท์. การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์.กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2553.

เอนก ฉะชัชวรงค์.การศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาของนักศึกษาภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่: เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่,2554.